

[Bertel Haarder]

skal nemlig ikke have noget af, at man for at tilpasse sig den øgede tilgang til gymnasiet begynder at sænke niveauet. Unge i 16-17 års alderen har krav på at få lov til at specialisere sig i det, de har lyst til, og begynde enten med en boglig, en teknisk eller en handelsmæssig skoling; men det, vi kan gøre, er at skabe lettere overgange, tilbyde nye fag, nye fagkombinationer. Det kan alt sammen gøres, uden at man sænker niveauet i gymnasiet, og det vil vi gerne være med til.

Jeg vil lige indskyde, at disse reformer, som mange allerede har nævnt, som vi altså kan gå i gang med, kan man efter min mening udmærket iværksætte uden at sammenlægge direktoraterne i undervisningsministeriet; det ser jeg ikke nogen særlig grund til. Derimod er venstre stærkt sympatisk over det, hr. Ole Vig Jensen fremførte om, at det bør være amterne, som har ansvaret både for gymnasierne, også statsgymnasierne, og for disse erhvervsuddannelser. Det var en reform med perspektiv i.

Men så ville jeg gerne spørge om noget, som for mig har stillet sig som et helt gådefuldt spørgsmål, og det udspringer bl. a. af noget, ministeren sagde i sin tale. Hun siger, at en af grundene til, at det ikke er så godt, som det skal være, inden for lærlingeuddannelserne, er, at dette, at man har to lærlingeuddannelser, virker fordyrende for hele området. Det medfører, siger ministeren, »en uøkonomisk udnyttelse af skolerne, deres lærere og udstyr, da bl. a. undervisningens indhold og undervisningsterminerne ikke er ens for de to uddannelsesformer. Hertil kommer også, at opretholdelsen af lærlingeuddannelserne uundgåelig virker som en bremse, når det drejer sig om at sikre de minimumselevtal, som trods alt skal til, når man øger den geografiske spredning af EFG-uddannelserne.«

Jeg er ét stort spørgsmålstejn. Det var jeg også, da jeg læste henvendelsen fra erhvervsuddannelsesrådet, som skriver:

»Af de ca. 8.000 pladser må det påregnes, at ca. 2.000 ikke kan udnyttes, bl. a. fordi betydelige fagområder ved fortsat opretholdelse af to sideløbende uddannelser (mesterlæren og EFG) reducerer mulighederne for en rationel udnyttelse af eksisterende skolefaciliteter og vanskeliggør den nødvendige udbygning.«

Det er altså her helt det samme synspunkt som i ministerens tale, og som jeg også har hørt fremført mange andre steder. Jeg begriber det simpelt hen ikke. Man påstår, at det er dyrere at bevare mesterlæren, som er langt billigere end EFG, og så siger man, det er, fordi man ikke kan få elever nok på EFG. Ja men har vi ikke lige hørt, at der mangler masser af pladser på EFG? Hvordan kan det hænge sammen?

Jeg tror, det hænger sammen med, at der er nogle, der er genstridige, som ikke vil samarbejde med mesterlæren, og som går ud fra falske påstande om, at mesterlærlingene ikke kan følge med på EFG-holdene osv. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at det sandelig ikke er venstre, der har forhindret, at man kan samarbejde mellem de to uddannelser. Det må være visse andre, der har forhindret det, måske bl. a. nogle af dem, der har sendt skrivelsen fra erhvervsuddannelsesrådet.

Derfor må jeg mene, at vi på foranledning af dette, som nu bliver fremdraget af så mange, virkelig skal tage den sag op til vurdering i undervisningsudvalget og spørge: hvad er grunden til, at det bliver dyrere, når man lader nogle elever gå uden om et basisår, som koster temmelig mange penge? Hvordan kan det blive dyrere af, at man gør det? Det er komplet uforklarligt. Det skyldes, at der er nogle, der bruger denne tilstand som murbrækker, fordi de vil have mesterlæren kvædet. Det synes jeg de skulle opgive og i stedet komme ind på konstruktive tanker, som bl. a. hr. Ole Vig Jensen var inde på, og som helt svarer til, hvad hr. Svend Haugaard og også jeg selv som ordfører for venstre hele tiden har sagt, nemlig at vi intet har imod, at man samarbejder mellem disse to uddannelser, men vil blot ikke have, at basisåret skal være obligatorisk for alle, der vil have en erhvervsuddannelse. Det er det, der er afgørende. Så hvem er det, der er skyld i, at det bliver dyrere, og at man tilsyneladende står med 2.000 pladser, man ikke kan få fyldt? Hvad er dog dette? må jeg sige som Jeppe i baronens seng. Det må vi have opklaret i undervisningsudvalget. Vi må have fundet ud af, hvad det er, og få fjernet de knaster, som af ubegribelige grunde anbringer sig som sand i maskinen her.

Så vil jeg til sidst sige om restgruppen, som også har været draget frem her, at restgruppen skabes af særinteresser, som opby-